ადი მე-2

ტელეფონი № 76.

24 ოთხშაბათი 28 სექტემბერი

ამიერკავკავია

გაზეთის ფასი: წლიურად 9 მან., ნახევარი წლით 5 მ., თვიურათ 4 აბ ცალკე ნუმერი ერთი შაური **დამატებით** 7 კ. წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 4 მ., დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ

განცხადების ფასი: ერთულებრივი სტრიქონი პეტიტ ტექსტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტი ტექსტის წინ 30 კაპ., უკან 20 კაპ. ყოველგვარ განცხადების დაბეჭდვა თითოჯერ ნაშუადღევის 2. საათ. ღირს 4 მ. 2 საათს შემდეგ 5 მან.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება თბილისის ძ., კნ. მიქელაძის სახლებში.

447 ეოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი. № 447

ელექტრო „ამპირ“ თეატრი

ორშაბათიდან, 26 სექტემბრიდან:

ბეტროგრადის ავერისტების ცხოვრებიდან. საუკეთესო მსახიობთა მიერ შესრულებული

ქრონიკა გომონი

მიმდინარე ამბები.

ელექტრო „რადიუმ“ თეატრი

ორშაბათიდან, 26 სექტემბრიდან

განსაკუთრებით დიდებისათვის

ქ-ნ B საარშიეო თავგადასავალი

რია; დრამა 5 ნაწილად ქ-ნ გორიჩევისა და ბ-ნ კოლონსკის მონაწილეობით

ქრონიკა გომონი მიმდინარე ამბები.

ითაისის ქალაქის გამგეობა

ცნობებს კერძო და საზოგადო დაწესებ-ებში მოსამსახურეებს, რომ 1897—1894 წ. პირველი რიგის მოლაშქრეებმა, ლნიც მიწვეულნი იყვნენ მდგომარე 1916 წლის 20 სექტემბრისათვის, მიმართონ შუამდგომლობით ჯარში ვის გადადების შესახებ ადგილობრივს კომიტეტებს. 1—1

გაბრიელ იოსების ძე **გოკიელი** დაბრუნდა და განაახლა ავადება. ელექტრონისა და სინათლის ანგარი ნვერებისა და ვენერიულ გის. ავადმყოფნი მიიღებიან დილის საათ. და საღ. 6—8 საათ. ექსანდრეს ქ. საკუთარი ს. თ.

ი. ჩარეიძეი ქალაქ. საავთომ-ყოფის ორდინატორი. **დაგანაახლა** ავთმეოფების მიღება ით 12½—2 საათ. საღ. 6—8 საათ. ხოლოდ კანისა და ვენერიულ ავთ მეოფებს. ლეგაზოვის ქუჩა, ალიბეგოვის სახ. ტელეფონი № 135. თ.

ალექსანდრე მაქსიმეს ძე ასათიანმა განაახლა ავადმიღება (ქალურ, ვენერიულ და ათმეოფებისა ყოველდღე დილის თამდე, საღამოს 6—8 საათამდე. ა ბალახვანის ქ. კუთხე, სახლი № 3 ტელეფონი № 101. ო.

ა. მ. ა. ქოხრეიძე უცრის ყვაყილს, უკეთებს ხმარება მშობიარეთ და აძლევს რჩევა-დარიგებას ყოველ დროს. ოველის ქუჩა, სვ. თევდორაძის ეიდიბოვის მაღაზიის პირდაპირ.

ბილი მასწავლებელი

ამზადებს მოწაფეთ ეშვ-ავლებლისთვის ხელმისაწ-ვდომ ფასებში.

: გაზ. „საშობლოს“ რედ.

მასაჟისა და სახის სამკურნალო კაბინეტი

მარიამ ტ. გალანჩევაძისა.

ეკურნავ მასაჟით, საქიმო ვარჯიშობით. ვსპობ სახეზე: მუწუკებს, ნაოჭებს. ჭორფლს, შეტ სიწითლეს, ნაკვალევებს და ეოველგვარ სახის ავადმეოფობას, ამასთან უცხო ეკვალსაც და აგრეთვე **ნამდვილათ ვარჩენ** თავზე კანის ქერტლს, ანუ ქეტერს ჩემგანვე ასალ გამოგონილ წამლის საშეალებით. ქეტერის მოსპობის შემდეგ თმა სრულიად აღარ ცვინდება და იღებს სასიამოვნ ფერსა და სიბრიელეს.

ავადმეოფები მიიღებიან დღის 9—2-დე და საღამოს 4—6 საათ. რჩევა და დარიგება ათი შაური. მისამართი: დადიანის შესახვევი, გ. კოსტავას სახლები. № 37.

304—1—თვით.

ქართული კედლის კალენდარი 1917 წლისა.

ძ. ოცხელისა და ამხ. წიგნის მაღაზია შეუდგა 1917 წლისათვის ქართული კედლის კალენდრის გამოცემას.

სავაჭრო-სამრეწველო ფირმებს, აგენტურებს და დაწესებულებებს შეუძლიათ წიგნის მაღაზიასთან შეთანხმებით მოათავსონ კალენდარში თავისი განცხადებები მეტად ზომიერ ფასად.

298—4—12.

მსოფლიო ომი.

დეპეშები

უმაღლეს მთავარსარდლის შტაბისაგან

25 ეკენისთვე..

პეტროგრადი. დასავლეთის ასპარეზი. ბუბნოვის ჩრდილო დასავლეთის მიდამოებში, სვინიუხოს ჩრდილო აღმოსავლეთით გერმანელების ძლიერი რაზმები შეეცადნენ ჩვენ მიერ დაჭერილ თხრილების დაბრუნებას, მაგრამ მოვიგერიეთ. მდ. ცენლესა და ზოლოტოი ლიპაზე, შიბალიტ პოცუტორი-მიჩიშუვის მიდამოებში ბრძოლა გრძელდება. აქ ოთხჯერ მოიტანეს იერიში. მტერი დიდად დაზარალდა. ზოლოტოი ლიპას მიდამოებში ექვსჯერ მოხდა ჰაერში ბრძოლა. მტრის ერთი საფრენი, კვამლმოდებული, ძირს დაეშვა.

კავკასიის ასპარეზი. ზღვის სანაპიროებში ავიღეთ პეტრაკალეს სიმაგრები.

სპარსეთში ჩვენი ჯარი ქაშანისაკენ გაემართა.

დობრუჯში ჩვენმა ჯარმა აიღო ყასაბაკა, ბე საული და მათ შუა მდებარე სიმაღლეები. მტრის შემოტევა ზარალით მოვიგერიეთ. ბულგარლების ერთი პოლკიდან ერთი შეთხელებული ბატალიონი ლა დარჩა.

26 ეკენისთვე.

ევროპა. დასავლეთის ასპარეზზე არსებითი არაფერი მომხდარა.

კავკასიის ასპარეზი. ოგნოთის მიმართულებით ოსმალთა ძლიერი მზვერავთა რაზმები მოვიგერიეთ. მტრის მზვერავებს ზარბაზნებიც ეხმარებოდა. ოსმალეთის ჯარიდან ბევრი გამორბის ჩვენსკენ. მათის სიტყვით, სიცოცხლეების დაწყებიდან ვე ოსმალეთის ჯარიდან ბევრი ჯარის კაცი იპარება. ხანდახან მთელი ეზოდიც კი ჩაიყლაპება ხოლმე.

დობრუჯში ცვლილება არ მომხდარა.

24 ეკენისთვე.

გუძარესტი. რუმინელების ოფიციალი ცნობა. ჩრდილო და ჩრდილო-დასავლეთის ასპარეზი. ტარნავის მთებთ-შუა მდებარე ველებში ცხარე ბრძოლა იყო. რადგანაც მოპირდაპირეს გაცილებით მეტი ჯარი ჰყავდა, ჩვენი ჯარი უკან წამოვიყვანეთ. კიმანის ხეობასა და ჟიუს ველში პატარ პატარა შეჯახებაა.

სამხრეთის ასპარეზი. დობრუჯში რუსეთ-რუმინეთის ჯარი, ბრძოლის ხაზის შუაგულსა და მარცხენა ფრთაზე მარჯვედ აწარმოებს შეტევას.

ლონდონი. სოლუნიდან იტყობინებიან: ბელით ნეველიენს ზარბაზნები დავუშინეთ. მტერმა ეს ადგილები დასცალა და ჩვენ დავიჭირეთ.

ათინა. მოკავშირე სახელმწიფოებმა გადასწყვიტეს ხელი შეუშალონ საბერძნეთის მარქაფა ჯარის მოქმედებას.

ფლოტის ადმირალს შესაფერი განკარგულება მიეცა.

მეფემ სადარბაზოდ მიიღო ცნობილი პოლიტიკური მოღვაწენი და გენერლები. ამბობენ, სანამ მეფე გადაწყვეტილ გზას დაადგებოდეს, ვენიზელოსთან კერძოდ შეთანხმდებაო.

საზღვაო მინისტრის განკარგულებით აკრძალულია პირეის ნავთსადგურიდან მზის ჩასვლიდან მზის ამოსვლამდე ყოველგვარ გემის გასვლა, ან ნავთსადგურში შესვლა.

ვენიზელოსი, ადმირალი კუნდურიოტისი და გენ. დანგლისი კანეიდან გაემართნენ სამოსა, ხიოსა, მიტილენსა და სოლუნში.

პეტროგრადი. ხელმწიფე იმპერატორმა უმაღლესად ბრძანა, მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ავადმყოფობის ან სხვაგან წასვლის დროს მისი თანამდებობა აასრულოს ხოლმე გზათა მინისტრმა, ეგერმეისტერმა ტრეპოვმა.

პირეი. ოსმალეთის გარეშე საქმეთა მინისტრი ბერლინს გაემგზავრა, რათა ოსმალეთ-გერმანეთის სავაჭრო ხელშეკრულება დააჩქაროს.

25 ეკენისთვე.

ხარკოვი. ხარკოვში აღმოაჩინეს ფარული საწყობი კალოშებისა, სადაც 300 უუთი კალოში იყო. კალოშები მთავრობამ ჩამოართვა.

ციურიხი ჩეხელების მთელი პოლკები ავსტრიელებმა დააპატიმრეს და უნგრეთში გაისტუმრეს.

პარიზი. ოფიც. ცნობა. გერმანელთა ჰაერის ესკადრამ ბელფორს 25 ყუმბარა ესროლა. გუშინ ფრანგების ოთხი საფრენი მტრის საზვერად გაემართა. ბრძოლა მოუხდათ მტრის ჰაეროპლანებთან. მტრის ერთი საფრენი ჰერონის სამხრეთით ჩამოაგდეს. საღამოთი გერმანელების „ალბატროსი“ თავდაყირა დაეშვა გერმანელების მხარეს გარდაველის ტყის სამხრეთით. გერმანელების ახალ რკინის გზაზე, ვენელს 34 ყუმბარა დააყარეს ჩვენმა მფრინავებმა.

გუძარესტი. რუმინელების ოფიციალი ცნობა. ჩრდილო და ჩრდილო-დასავლეთის ასპარეზზე უმნიშვნელო სამხედრო მოქმედებაა. ჟიუს ველში, კიმენის ხეობაში, ჩვენ შეტევა დავიწყეთ. სამხრეთის ასპარეზზე მთელი დუნაის გასწვრივ ზარბაზნებით ბრძოლაა. დობრუჯში მარჯვენა ფრთაზე ჩვენმა ჯარმა წინ წაიწია და მტრის თხრილები დაიჭირა. ღამე მტრის იერიში მოვიგერიეთ.

ლონდონი. სოლუნის ოფ. ცნობა. სტრუმას ასპარეზზე ღამე ნავალენთან მოტანილი მტრის იერიში მოვიგერიეთ, 23 ენკენისთვეს ავიღეთ სოფლები: აგომახი, კომანდოვანი, ქრიტანი, კამილი, კუპულუკი და ელიშანი. დორირანის ასპარეზზე ცვლილება არ მომხდარა.

პარიზი. საღამოს ოფიციალი ცნობა. ბუშავენთან დღევანდლამდე დავატყვევეთ სულ 400 კაცი, მათ შორის 10 ოფიცერი. ხელთ ვიგდეთ 15 ტყვიის მფრქვეველი. საი-საიზელის ჩრდილოეთით მტრის ჯარის შეჯგუფება შევამჩნიეთ და ზარბაზნები დავუშინეთ. სომას სამხრეთით მაასის მარჯვენა ნაპირას ცხარე ბრძოლაა ზარბაზნებით. დანარჩენ ადგილებში არსებითი არაფერი მომხდარა.

დღის ოფიც. ცნობა. ჩვენმა მფრინავებმა სომას მიდამოებში აღმოაჩინეს მოპირდაპირის უთვალავი არტილერია. ჩვენს საფრენებს ექვსჯერ მოუხდათ შეჯახება მტრის საფრენებთან. დეოვოს ტყეში, ჰერონის ჩრდილოეთით ჩვენმა მფრინავებმა მულენს ყუმბარები დაუშინეს.

ჟურნალ-გაზეთებიდან.

რუმინეთის სამხედრო მინისტრის განკარგულების თანახმად, რუმინეთის ყველა ნავთის ქარხნები და მადნები გადავიდა მთავრობის ხელში.

— —

საბერძნეთის მთავრობამ სასტიკი ზომები მიიღო მეამბოხეთა წინააღმდეგ. ვენიზელოსის მომხრე ოფიცრები და გავლენიანი პირები დაატყვევეს.

— —

მიუხედავათ იმისა, რომ რუსეთის ზოგიერთი გაზეთები მოითხოვენ, რათა მოკავშირე სახელმწიფოებმა კავშირი გასწყვიტონ საბერძნეთის ოფიციალურ მთავრობასთან, მხარი დაუჭირონ და სცნონ რევოლიუციონური მთავრობა ვენიზელოსისა, ცნობებია, რომ ამ უკანასკნელს არ სცნობენ, უნდო თვალით უყურებენ მოკავშირენი და ერიდებიან მეფე კონსტატინესთან საქმის გამწვავებას.

— —

ქერმანშაჰის პროვინციაში სპარსეთის იმ სამხედრო ძალებს, რომელნიც შეუერთდენ ოსმალებს ხელმძღვანელობს ნიზამ სალთანე იგი თავს უყრის ყველა სპარსელებს და ქურთებს, რომელთაც კი შეუძლია იარაღის ტარება, წრთვნის მათ და აძლიერებს თავის ლაშქარს.

— —

როგორც მკითხველებმა იციან ახლანდელი ომი თავისი სისასტიკით და ულმებელობით აღამატებს წანანდელ ომებს. არც ერთი მხარე არ ერიდება არავითარ საშვალებას. მოწინააღმდეგეთა ჰაეროპლანების თარეში იწირავს მშვიდობიან მცხოვრებლებს მარა ამ მხრივ ყველას აჭარებებს გერმანია, რომელიც თავისი ცეპელინებათ თავზარსა სცემს ინგლისელებს. მათ რამდენჯერმე მოახდინეს ჰაერით თავდასხმა ინგლისის სატახტო ქალაქ ლონდონზე, სადაც მრავალი მსხვერპლი შეიწირსე ამასვე სჩადიან ისინი დასავლეთის და აღმოსავლეთის ასპარეზებზე და ესავე მოიქმედეს მათ რუმინიის წინაღმდეგ, როდესაც ეს უკანასკნელი მიეშხრო მოკავშირეებს. რუმინიის თავმოობა ბუქარესტზე თავდასხმისგამო პროტესტს აცხადებს დამოუწოდებს ჰუმანურ გრძნობებს თავის დასაცავად. დიდი გულუბრყვილობაა. ასეთ პროტესტებს აღარ აქცევენ ყურადღებას.

— —

ადესაში ცნობა მოსულა რომ დიამანდის ნაცვლად, რუმინეთის მთავრობას რუსეთის კარზე ელჩად დაუნიშნავს თ დი კანტაკუზენი. იგი მომხრეა რუსეთთან დაახლოვების.

— —

ნაციონალ ლიბერალების მეთაური ბასსერმანი დიდს აგიტაციას ეწევა გერმანიის კანცელერ ბეტმანჰოლვეგის წინააღმდეგ. რაიცა გამოუწვევია მთავრობის პოლიტიკას მოსალოდნელათ მიაჩნიათ ბეტმან ჰოლვეგის გადაყენება დამისმაგიერ ადმირალ ტირპიცის დანიშვნა.

— —

„რუს. სლოვოს“ ატყობინებენ, რომ დასავლეთის ასპარეზზე, სახელდობრ ჰერონის რაიონში ფრანგთა წინააღმდეგ ხმელეთის ჯართან ერთად იბრძვიან გერმანიის მეზღვაურებიც.

— —

რუმინული გაზეთი „უნივერსული“ მოუწოდებს და აფრთხილებს მცხოვრებთ, რომ ხელი არახლონ და არ აჰკრიფონ ქუჩებზე კანფეტები და სხვა და სხვა ნივთები, რომელთაც მოშხამულსა და ბაცილებიანს განგებ ჰყრიან გერმანელები ჰაეროპლანებითო.

— —

გენერალ ბრუსილოვს რუსეთის ჯარების სარდალს მიუღია „რუს. ვედ“ კორესპოდენტი ამ უკანასნელისთვის გენერალს სხვათა შორის უთქვამს: ჩვენი ახლანდელი არმია შესდგება თითქმის სულ სათადარიგო ჯარისკაცთაგან. ეს ნაკლია მაგრამ მან შეირჩინა მაინც რუსის სალდათის სახელი შეურყვლათ. მისი უმრავლესობა გამსქვალულია მამულიშვილურის გრძნობით რაც შეეხება ახალ აფიცრებს პრაპორშჩიკებს, ისინიც თავის მოწოდების სიმაღლეზე დგანანო.

— —

საბერძნეთის მეფეს კონსტანტინეს გარდაუწყვეტია მოიწვიოს სამეფო საბჭო

ომის დღიური.

აღმოსავლეთის ასპარეზი. ბუბოვისა და სვინიუხის ჩრდილო დასავლეთით გერმანელებს იერიშები მოაქვთ. იერიშები მოაქვთ გერმანელებს აგრეთვე მდ. ზოლოტაია ლიპაზე. ბრძოლები კვლავ გრძელდება.

დასავლეთის ასპარეზი. საარტილერიო ბრძოლაა. დანარჩენ ნაწილში სიწყნარეა და მხოლოდ ჰაერში მოქმედება გაძლიერდა.

კავკასიის ასპარეზი. შავი ზღვის პირას რუსებმა წინ წაიწიეს. სპარსეთში ქ. კაშანში შევიდნენ ოგნოტთან ოსმალთა რაზმებმა იერიში მოიტანეს, მაგრამ მოგერებულ იქნენ.

რუმინიის ასპარეზი. დობრუჯაში რუსებს წინ წაუწევიათ და ბულგარელები დიდათ დაუზარალებიათ. მდ. დუნაიზე ჩარბაზნების ბრძოლაა. ჩრდილოეთით ბრძოლები შენელდა.

მაკედონიის ასპარეზი. მოკავშირეთა მარცხენა ფრთა შეტევას განაგრძობს, ცენტრში მდგომარეობა უცვლელია.

იტალიის ასპარეზი. ჩვეულებრივი ხასიათის ბრძოლებია.

მდგომარეობის გამოსარკვევათ, თუ რა გადაწყვეტილებას დაადგეს.

— —

გერმანიის წყალქვეშა ნავებმა დაღუპეს ინგლისის 12 ორთქლმავალ ტრალერი.

— —

„რეჩს“ ატყობინებს თავისი კორესპოდენტი კიევიდან, რომ იქ მიუყვანიათ გალიციის ბრძოლის ველზე დატყვევებული არაბები. ეს უკანასკნელნი ოსმალეთის ჯარის კაცნი ყოფილან. ამით მართლდება ის ხმები, რომ ოსმალეთს მართლა მიუშველებია ავსტროუნგრეთისა და გერმანიისათვის თავის ჯარები რუსეთის წინაღმდეგ.

— —

გერმანიის სოციალდემოკრატიის ფრაქციის უმცირესობამ კვლავ შეიტანა რეისტაგში წინადადება, რათა შეაჩერონ პროცესი ლიბკნეხტის წინააღმდეგ მიმართული და გაანთავისუფლონ იგი. ლიბკნეხტს აბრალებენ აგიტაციას ჯარში.

— —

საბერძნეთის რეველიუციონური მთავრობა სტოებს კუნძულ კრიტოს და გადადის კუნძულ მიტილენაზე ამის მიზეზათ გაზ. „მორინგპოსტი“ ასახალებს იმას, რომ გერმანიის მომხრეთა აგიტაცია მეამბოხეთა წინააღმდეგ მოედო მთელ საბერძნეთს და კრიტოსის მცხოვრებლებმა აიძულეს ვენიზელოსი და მისი მომხრენი, რათა საჩქაროთ ჩამსხდარიყვნენ გემებში და დაეტოვებინათ კუნძული.

სამხედრო მიმოხილვა

ამ შემადგომამ ომის მსვლელობაში სხვათა შორის ერთი ცვლილება შეიტანა. დადგა თუ არა შემოდგომა ვერდენთან ბრძოლები სრულიად შესწყდა. ის ადგილები, რომელთა სახელები ყველას პირზე ეკერა ეხლა თითქმის სრულ დავიწყებას მიეცა.

ასე თუ ისე ვერდენის 6 თვის გაუთავებელ ბრძოლებს ბოლო მოეღოთ და, რადგანაც ბრძოლის პირობები სხვა ასპარეზებზე ძირიან ფესვიანად შეიცვალა და სხვა სტრატეგიული საკითხები დაისვა, ამიტომ არც შემდეგშია მოსალოდნელი ვერდენის ბრძოლების განახლება.

ეხლა როდესაც ვერდენის ოპერაცია დასრულებულია შეიძლება გავითვალისწინოდ ის თუ რა მიზანი ჰქონდა და რამდენად მიზანს მიაღწია ხსენებულ ბრძოლით გერმანიის მთავარ სარდალმა.

უკანასკნელმა ცვლილებამ გერმანიის მთავარ შტაბში, რამდენადმე აღსნა ვერდენის ბრძოლის მნიშვნელობა.

ვერდენის ოპერაციის სულის ჩამდგმელი გენ. ფალკენჰაინი გადაყენებული იქნა და უპირატესობა კვლავ აღმოსავლეთ ასპარეზს მიაკუთვნეს გერმანელებმა. მაშასადამე ვერდენის ბრძოლებისათვის გასაკეთებელი აღარა დარჩენილა რა.

ვერდენის ოპერაციის მიზანი, როგორც ეს თავის დროზე აღნიშნული გვქონდა, იყო ფრანგების განზრახულ შეტევის ჩაშლა.

იმ ხანად ფრანგების შეტევა ხსენებულმა ბრძოლებმა დროებით გადასდეს, შეაგვიანეს და, როცა ფრანგებმა შეტევა დაიწყეს რამდენიმე ხნის შემდეგ ომის ახალი ხანა დაიწყო რუმინიის გამოსვლით. აღმოსავლეთზე გერმანელებს საქმე გაურთულდათ და გადასწყვიტეს მთავარი ძალების აღმოსავლეთზე შეყრა, მხოლოდ დასავლეთის ასპარეზით კი თანდათანი უკან დახევა და მაშასადამე ვერდენის შეტევასაც ყოველი ფასი დაეკარგა ამნაირად ვერდენის ბრძოლებს გერმანელებისათვის უქმათ არ ჩავულიათ, მათის საშუალებით გერმანელებმა აიცდინეს თავიდან ფრანგების აღრე გაზაფხულზე შეტევის შედეგები და ფრანგებმა კი მაშინ მხოლოდ შეუტიეს გერმანელებს, როდესაც უკანასკ[illegible] ეს ებრძა ახალ გარემოებათა გამოისობით გადასწყვიტეს უკან დახევა.

შგერელი.

ქ. ქუთაისი, 28 სექტემბერი.

ჩვენი გაერთიანების ნიშან წყალი. მთელი ჩვენი ცხოვრება, როგორც ისტორიული, აგრეთვე დღევანდელიც შინაური ქიშპობითა და ბრძოლით ხასიათდება.

საქართველოს სამეფოს დაცემა და დამოუკიდებლობის მოსპობა ქვეყნის გამგეთა, მთავრობისა და დიდებულთა ერთი მეორის მტრობა—შუღლისა და გაუტანლობის გამოისობით მომხდარა.

თუმცა საქართველოს გაერთიანებისა და მისი ბატონ-პატრონთა შორის შეთანხმებულ მოქმედებისათვის არა ერთსა და ორს გამოჩენილ ქართველ მამულიშვილს უღვწია და გაუწირავს თავი, მაგრამ ჩვენი ისტორიული სამშობლო მაინც ვერ ღირსებია გაერთიანებულ ცხოვრებას

ყოველთვის მაინც თავი უჩენია ქვეყნის დამქცეველ და ჩვენი ეროვნული თავმოწონების შემლახველ და დამამცირებელ ბოროტებას: ერთი მეორის უნდობლობას და ერთმანეთზე გადაკიდებას, რამაც, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, სამარის კარებამდე მიიყვანა ჩვენი ბედკრული სამშობლო.

ამ ისტორიულ სენს ვერც ეხლანდელი ქართველობა ასცდა.

დიდი ხანი არ არის მას შემდეგ, რაც ჩვენში გაჩდენ სხვა და სხვა მიმართულების დასები, რომლებიც ერთმანეთში მხოლოდ განსხვავებას ეძებდენ და არ იყვნენ მიმხვდარი, რომ მათ შორის უფრო მეტი საერთო თვისებანი მოიპოვებიან.

ამ პარტიათა შორის ატეხილ გაუგებარ და უნაყოფო დავას, რომელმაც რამდენიმე წელიწადი გასტანა და დღესაც არ მინელებულა სავსებით, ნაკლები ზიანი არ მოუყენებია, ჩვენთვის, ვიდრე წინანდელმა უთანხმოებამ მოგვიტანა.

არც, ამ დღევანდელ საბედისწერო დროის პირველ ხანაში, როცა თითქმის ყველა სახელმწიფოში მოწინააღმდეგე პარტიები, ივიწყებენ ერთმანეთის მტრობა-უთანხმოებას და ხელი-ხელ ჩაკიდებული თავდადებით იბრძვიან საერთო საქმისათვის, არ მოხერხდა ქართველობის შეკავშირება, ერთი აზრით და გრძნობით გამსჭვალვა საერთო ეროვნული ინტერესების დასაცველად;

მაგრამ გავიდა დრო და საკაკობრიო ქარტეხილმა, ჩვენი პლანეტის თითქმის ყველა ერები გამოალვიძა და დააცქვეტია ყურები; ყოველი მათგანი ხელმწიფე-ერია იგი თუ მონა, თავის თავზე ზრუნვას შეუდგა და საკუთარი ინტერესების დაცვა ყველაზე უფრო მაღლა დააყენა.

სხვების მაგალითმა ქართველობაზედ იქონია გავლენა. საბედნიეროთ დღეს ჩვენც შევიგენით, რომ ყველა ქართველები ერთი დედის შვილები ვართ, რომელთაც ძვირფასი მშობლის სიკვდილის შემდეგ, თუმცა ეზა კვალი აგვებნა და დავიფანტენ, მაგრამ არც ისე დავცილებულვართ ერთმანეთს და გადავგვარებულვართ, რომ ერთმანეთის ცნობა დეგვეკარგოს.

აღსანიშნავია, რომ ყველა მიმართულების ქართველობამ, ერთნაირის მამულიშვილური სიმხურვალით და გულწრფელობით, განიცადა ჩვენი მომძე აჯარლეგის უმაგალითო გაჭირვება და შეეცადა დახმარებოდა მათ.

აგრეთვე ყოველი ქართველის ოცნებას შეადგენს დაუახლოვონ დედა სამშობლოს, ჩვენი ისტორიის ბედის უკუღმა ტრიალის გამო, საუკუნოებით მოშორებული ლაზისტანი.

საქართველოს დედა-ქალაქში მომხდარ საეროობო თათბირზე ხომ ყველასათვის ცხადი შეიქნა, თუ რა შესძლებია ჩვენი ტურფა სამშობლოს შვილების ხმა-შეწყობილათ გამოსვლას; რამდენათ გამოვცვლილვართ ლ დაგვივიწყნია ჩვენი ერის დამღუპველი ქიშპობა-კინკლაობა და სწორს გზას დავდგომილვართ.

ამ უკანასკნელ ჟამს გამართულმა კამათმა თბილისში, ბ. რეევსკის ლექციით გამოწვეულმა ხომ ყველას ცხადლივ დაანახა, რომ ტყუილათ ხარობენ საქართველოს მტრები, თითქო ჩვენ არ შეგვეძლოს შეთანხმებულათ მოქმედება; საბედნიეროთ ქართული ეროვნული თვითშეგნება იმდენათ ვაზრდილა და გაღრმავებულა, რომ არც სომხურ თილისმებს,

და არც ლიბერალური რუსეთის წყრომას და არც შინაურ უთანხმოებას არ ძალუძთ საქართველოს გაერთიანების ლ ჩვენი საერთო მოქმედებისათვის ხელის შეშლა და დაბრკოლება

რუბიკონი გადალხულია და ეხლა გვმართებს ყველას გაერთიანების გზაზე წემდგარ ქართველების მიერ აღმართულ დროშის წმინდათ და შეუფერხებლათ ტარებას შევუწყოთ ხელი.

ის.

ომი ლ ცოდორწმუნოება

დაწვრილებით ლაპარაკი და სტატისტიკური ცნობების მოყვანა შესახებ იმისა, თუ რაოდენად დიდი გავლენა იქონია [illegible] ომმა ხალხის ეკონომიურ მდგომარეობაზედ, სრულიად მეტია. ისედაც აქკაა ამ ომის საბოლოისათვის დამღუპველი და ზნეობრივად გამხრწნელი გავლენა. ომმა ყოველ ოჯახს მარჩენელი წაართვა, თვით ოჯახს ახალი პირდაპირი თუ ეგრედ წოდებული, არა პირდაპირი გადასახადები დაადვა ტვირთად; ამას მივუმატოთ საერთო სიძვირე, უნამუსო სპეკულიაცია, გათახსირებული ვაჭრობა, ახლად მოვლინებულ „შუამავლების“ ჩარჩობა და საკმარისია წარმოვიდგინოთ, თუ რამდენი უბედურება დააატეხა ხალხს ომმა.

ომის გამანადგურებელი ძალა ყველამ იგრძნო, ყველა საგონებელში ჩააგდო, 9. ის ღამე სკოლად გადაექცა მათ. შეხვედრისთანავე გადიეხვიენენ ერთმანეთს მეორე დილას, რასაც უწინ ვერ ბედავდნენ. მკლავები გადააჭდეს ურთიერთს და მკერდში ჩაეკვრნენ. მესამე საშვალებას—ერთად დაწოლას—კი ვერა ბედავდნენ ჯერჯერობით. ეს ძლიერ გაბედული ნაბიჯი იქნებოდა, არამც თუ ქალწულისთვის, თვით თხის მწყემსისთვისაც. არც მეორე ღამეს უძინიათ მოსვენებულად და და ძლიერ აფიქრებდა გადადგმული ნაბიჯი, მაგრამ მაინც წანობდნენ, რომ რიღაცის შიშით და რიდით ვერ მიმართავს მესამე საშვალებას:

მერე რა? აი, ჩვენ ვკოცნეთ ერთმანეთი, ვეალერსეთ და მაინც ვიტანჯებით. გულშიც ჩავიკარით ურთიერთი და კიდევ რაღაც გვწყურია, სჩანს მესამე საშვალებაა უებარი წამალი სიყვარულისა. უსათუოდ უნდა ვეცადოთ ისიც. უსათუოდ იმაშია კოცნაზე ძლიერ რამ.

10. ამგვარ ფიქრებში გართულთ სიზმრებიც სააშიყო ეზმანებოდათ ხვევნა—კოცნა და სხვა ამისთანებში. რასაც დღისით ვერ ბედავდნენ, იმას სიზმარში ჩადიოდნენ—შიშველნი იწვნენ ერთად. დილით, უფრო მოწყურებულნი ურთიერთის ნახვას, მიერბენ[illegible]ნენ ფარას საძოვრად, ჰკოცნიდნენ ურთიერთს უთვალავჯერ, დაუსრულებლად. ელვის სისწრაფით ეცემოდნენ ერთმანეთს დანახვისთანავე. იწყებოდა ხვევნა, ხელების გადაჭდობა კისერზე, [illegible] ჩახუტება და კოცნა დაუსრულებელი. [illegible] ლებას კი მაინც აგვიანებ[illegible] ვერ უბედავდა ასეთ წინა[illegible] ლაც აკავებდა. არც ქლო[illegible] პირველს ეთქვა. უკანასკნ[illegible] რალო შემთხვევა დაეხმარა [illegible] ლაფერმა თავისი წესით იწყ[illegible] ობა.

11. მუხის ჩრდილში მიმსხ[illegible] ცნიდნენ ერთმანეთს და ნ[illegible] ლეოდნენ. ენებათა-ღელვა ა[illegible] ვეს, ხოლო წყურვილს კი ვ[illegible] ნენ. რაც მეტი გრძნობით [illegible] ერთმანეთს მკერდში, იმ[illegible] ეწებებოდა ტუჩი-ტუჩს. [illegible] მთვრალმა დაფნისმა ერთხელ[illegible] რად მიიზიდა ქლოია, რომ [illegible] სიმძიმემ, გვერდზე გადაბრუ[illegible] თეძოზე წამოწვა, დაფნისიც[illegible] ტუჩებს, რომ კოცნა არ [illegible] სიზმარი მოაგონდათ ორივე[illegible] იწვნენ სულგანაბული, თით[illegible] იყო-რა საჭირო. იწვნენ შეკ[illegible] რადგან მეტის მოხერხება ა[illegible] ესევე ეგონათ სიყვარულის [illegible] რგვინი და შუადღემდე არ [illegible] ზეზეთ. საღამოს გაშორდნ[illegible] და შინისკენ გაირეკეს ფა[illegible] რაიმე სინამდვილემდე კიდ[illegible] რომ ყიჟინით ხმა არ გაეგ[illegible]

დაფნისი და ქლოია.

ანტიური მოთხრობა ლონგუსისა.

იხილე „სამშ.“ № 246.

6. მომიგო ბავშმა; ბულბულის ბარტყივით შეიფთხრიალა მირსინის ფოთლებში და ტოტიდან ტოტზე ხტუნვით კენწეროზე მოიქცა. შემდეგ შეამჩნია, რომ ფრთები ესხა მხრებზე და ფრთებშუა წვრილი ისრებით სავსე კაპარჭი ეკიდა. ბოლოს უფრო მაღლა აფრინდა და მიმეფარა თვალთაგან. თუ ცხოვრების გამოცდილებას ტყუილად არ დაუთოვლავს ჩემი

თავი და სიბერეს გონება არ დაუბნელებია, თქვენ, ჩემო ბავშებო, სიყვარულისადმი ხართ მიძღვნილი და იგივე გფარველობთ.

7. ციურ სიხარულს მოსწია დაფნისი და ქლოია, მოხუცის ნაამბობმა ეა მხიბლავ ზღაპრად ეჩვენებოდათ მისი ნათქვამი. რა არის სიყვარულია, ჰკითხეს ფილეტას, ბავშო თუ ფრინველი და ან რა ბალა აქვს მას? ფილეტასმა მიუგო:

— ჩემო ბავშებო! ახალგაზდა ჭაბუკი და ფრთა შესხმული ღმერთია სიყვარული. ამიტომ უყვარს მას ახალგაზდობა, ქალწულობა, სილამაზეს ეტრფის და ფრთებს ასხავს სულს. ისეთი ძლიერია, რომ ჭექა-ქუხილიც ვერ შეედრება. იგი ბრძანებლობს სტიქიონებს, ცოცმილ ვარსკვლავთ. სხვა დანარჩენ ღმერთებსაც ისევე ბრძანებლობს, ვით თქვენ თქვენს თხებსა და ცხვრებს. ყველა ყვავილნი სიყვარულმა შეჰქმნა და მანვე გამოიწვია დედამიწის გულიდან მცენარენი. სიყვარულის ძლიერების მიზეზით მიმდინარეობენ წყალნი, სიყვარულმავე წარმოშობა ქარის სრბოლა. მინახავს შეყვარებული ხარი: კრაზანის ნაკბენივით ღრიალებდა და ბრდღვინავდა. მინახავს თხასთან შეერთების მოწადინებული ვაცი და ყველგან თან სდევდა, არ სცილდებოდა არც ერთი ნაბიჯით. მე თვითონ ვიყავ ახალგაზდა და მიყვარდა ამარილის: იმ ჟამად დამვიწყებია ჭამა-სმა, წყურვილი, ველარ მყოფნია ჰაერი, სულთქმა შემკვრია; სულს სასოება ეკარგებოდა, გული გამალებული მიცემდა, მთელი სხეული მიცახცახებდა; ვლრიალებდი, თითქოს მლახავდა ვინმე, შემდეგ კი ვსდუმდი მომაკვდავივით. მწვავდა, მდაგავდა შინაგანი ცეცხლი და გაშმაგებული მდინარეში ვვარდებოდი პანს მოუწოდებდი საშველად, მასაც ხომ უყვარს ღმერთა პიტის. მადლობას ვუძღვნიდი ტყესა და ველს, რომ ჩემთან ერთად იმეორებდენ აარილისის სახელს. სიბრაზით სალსმურს ვამსხვრევდი, რომ მხოლოდ ხბორებს მოუწოდებდა და ამარილისის მოხიბვლა კი ვერ შესძლო. ვერავითარი მკურნალობა ვერ შველის მასაც სასმელ-საჭმელი, არც არავითარი გართობა. არის მხოლოდ ერთი საშვალება—ერთმანეთის ხვევნა-კოცნა, ალერსი და შიშვლად ერთ სარეცელზე წოლა.

8. დარიგების შემდეგ წასასვლელად მოემზადა ფილეტასი ცხვრის ყველით დაატვირთა ეზოს ჩვენც თეორი თვალით ვათვევთ; შინაგანი ცეცხლი სწვავს თითოეულ შეყვარებულს—გული გვედაღება ჩვენც; ხშირადა სურთ ერთმანეთის შეხვედრა—აკი ჩვენც მოუთმენლად ველით ყოველ განთიადს. ოო, სწორედ ეს ყოფილა სიყვარული—გვიყვარს ერთმანეთი ისე, რომ არც ვიცით! ხოლო თუ ეს სიყვარულია, თუ შეყვარებული ვართ—რაღად ვეწამებით?! რაღად ვეძიებთ ურთერთს? ფილეტასის ნათქვამი სრული ჭეშმარიტებაა. სწორედ ის ფრთებიანი ბავშვი გამოყცხადა ძილში ჩვენ მშობლებსაც და უბრძანა მწყემსობა დაგვეწყო. როგორ-ღა უნდა დავიჭიროთ? პაწია ყოფილა და ხელიდან გაგვისხლტება სად არის ხსნა? მას ფრთები ასხავს—ადვილად დაგვეწევა. ფერიათ უნდა ვეევედროთ და ვთხოვთ დახმარება. მაგრამ პანი რომ არ მოეხმარა ფილეტასს, როდესაც ამარილის უყვარდა? ვცადოთ ის წამალი, რომელიც მან გვირჩია: ერთმანეთის ხვევნა-კოცნა, ალერსი, შიშვლების ერთ სარეცელზე წოლა. თუმცა კი აკივდა, მაგრამ არაფერია, მოვითმენთ. აკი ფილეტასიც ითმენდა. საჩუქრეს და მოზრდილი ციკანი უძღვენეს. უიმედობას და მწუხარებას მიეცნენ სიტყვა სიყვარულის პირველ გაგონებაზე. საღამოს დაბრუნდნენ სახლში და ფილეტასის ნათქვამს ადარებდნენ პირად განცდათ: შეყვარებულნი იტანჯებიან—ჩვენც ვიტანჯებით; ავიწყდებათ სმა-ჭამა, არც ჩვენ გვახსოვს იგი; ძილი ეკარგებათ—აკი მთელ ღამეებს ჩვენც თეორი თვალით ვათევთ; შინაგანი ცეცხლი სწვავს თითოეულ შეყვარებულს—გული გვედაღება ჩვენც; ხშირადა სურთ ერთმანეთის შეხვედრა—აკი ჩვენც მოუთმენლად ველით ყოველ განთიადს. ოო, სწორედ ეს ყოფილა სიყვარული—გვიყვარს ერთმანეთი ისე, რომ არც ვიცით! ხოლო თუ ეს სიყვარულია, თუ შეყვარებული ვართ—რაღად ვეწამებით?! რაღად ვეძიებთ ურთერთს? ფილეტასის ნათქვამი სრული ჭეშმარიტებაა. სწორედ ის ფრთებიანი ბავშვი გამოყცხადა ძილში ჩვენ მშობლებსაც და უბრძანა მწყემსობა დაგვეწყო. როგორ-ღა უნდა დავიჭიროთ? პაწია ყოფილა და ხელიდან გაგვისხლტება სად არის ხსნა? მას ფრთები ასხავს—ადვილად დაგვეწევა. ფერიათ უნდა ვეევედროთ და ვთხოვთ დახმარება. მაგრამ პანი რომ არ მოეხმარა ფილეტასს, როდესაც ამარილის უყვარდა? ვცადოთ ის წამალი, რომელიც მან გვირჩია: ერთმანეთის ხვევნა-კოცნა, ალერსი, შიშვლების ერთ სარეცელზე წოლა. თუმცა კი აკივდა, მაგრამ არაფერია, მოვითმენთ. აკი ფილეტასიც ითმენდა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოფლად უმეტეს ნაწილად დღემდე უსწავლელი და უმეცარია; ვერ გაიგო ნამდვილი მიზეზი უბედურებისა და თავისებურად, უმეცრულად აღსნა ეს თავიდან მოუშორებელი ჭირი.

იგი მან ღვთის რისხვათ და ცით მოვლენილ სასჯელად იცნო.

და აი, სწორედ აქ გაშალა ფრთა სოფლის გამხრწნელმა უმეცრებამ და ცრუმორწმუნოებამ.

ხშირად გვატყობინებენ ხოლმე, [illegible] ...ოდან; რომ მიყრუებულ სოფლებში [illegible] ...ახან დაბებშიაც კი სოფლელები, [illegible] ...ეთრებით ქალები, ვითომდა [illegible] ...ემერ- [illegible] სასჯელის თავიდან ასაშორებლად [illegible] ...ხვა პროცესიებს მართავენ, ტიტვ- [illegible] ...ან და სხვა.

[illegible] ...ასეთი ზომები მიიღეს მ[illegible]ომარეო- [illegible] ...საუმჯობესებლად გლეხებმა სოფ- [illegible]

[illegible] ...რის ერთგვარი სულის [illegible]ადმყოფო- [illegible] ...ქოზი, გლეხების [illegible] ...ა და უსწავლელობის [illegible] ...ნიადაგზე [illegible] ...ენებული, რასაც, სამწუხაროდ, ჯერ [illegible] ...ჯერ ექნება ალაკი სოფლის [illegible] ...ბრებაში.

კ[illegible]ონ კობახიძე

ქართული პრესა.

[illegible] ...ბკასიის ყველა ადგილობრივი გაზეთები დიდს ადგილს უთმობენ თავიანთ ფურცლებზე [illegible]ურსათო კრიზისის გამწვავებას. [illegible]ითოეული მათგანი და ყველა ერთად ამ უკანასკნელის მთავარ მიზეზათ ასახელებენ რკინის გზებზე გამეფებულ უწესრიგობას. „თანამ. აზრი“ (№212) ეხება რა ამ საკითხს ამბობს.

„ახლა, როცა საერთაშორისო ომის გამო მთელს იმპერიაში სამეურნეო კრიზისმა და საშიშროებამ სასოფლო მეურნეობის დაქვეითებამ იჩინა თავი, ეს მოვლენა გაცილებით მძიმე ხასდა იმ განაპირა კუთხეებისათვის, რომლებიც უმთავრესად რუსეთიდან შემოტანილ პურით იკვებებიან. აქ ნაწარმოების აბსოლიტურ სიმცირეს ზედ დაერთო იმპერიის განაპირა კუთხეების მანძილით დაშორება, რაც ხელს უშლის საქონლის გადატანას. ხორბლეულობის გაძვირებას ზედ დაერთო გადატანის გაძვირებაც. ამ საერთაშორისო ომის [illegible] ...ნის გზების ტარიფმა 25 პროცენ- [illegible] ...ეა, თანაც რუსეთიდან მოტანილ [illegible] ...ების ფასს შედარებით რუსეთის [illegible] ...ნეებთან საგრძნობლად გაეაძვირება [illegible] ...ა საქმე ამით არ თავდება. როგორც [illegible] ...ამიერ-კავკასია ბრძოლის ერთ ერთ [illegible] ...ოთ გადაქცა და ამიერ კავკასიაში [illegible] ...ურებულ ჯარების გამოკვებას თითქ- [illegible] ...ოული მიმოსვლის საშუალებანი დასჭირ- [illegible] ...ა რკინის გზებით უმთავრესათ სამ- [illegible] ...ურსათი და საომარი მასალები გადა- [illegible] ...გადმოაქვთ და ჯარის ზურგს უკან [illegible] ...ავრებათათვის თავისუფალ გაგონების რაო- [illegible] ...ბა საკმარისათ შემცირდა. რკინის გზ- [illegible] ...ვაგონები ახლა უმთავრესათ ჯარის საჭი- [illegible] ...საქონლით არის დატვირთული და მშვი-

[illegible] ...2 შემთხვევით ისარგებლეს მეტიმნელ [illegible] ...ალგაზდებმა და რთველში მხიარულ- [illegible] ...გასართობები მოაწყვეს; ჩასხდნენ პა- [illegible] ...ბომალდში, მსახურნი გაიყოლიეს მე- [illegible] ...ნაცვლად და მიტილენის მიდამო- [illegible] ...ბიუახლოვდნენ, სადაც ადრევე მოეწ- [illegible] ...სადღესასწაულოდ საბანაო ადგილე- [illegible] ...ალები, ჭალები. ყველა სიკეთე ერ- [illegible] ...ორეს მოსდევდა და თუ ერთი [illegible] ...ს წყალობას წარმოადგენდა, მეორე [illegible] ...ამიანის შრომის ნაყოფი იყო. სიამე- [illegible] ...ასაკმაყოფილებლად მშვენიერი საფა- [illegible] ...მოეწყოთ. და ასე მოცურავდნენ ნა- [illegible] ...აკენ. ხან ლერწამის ბოლოზე გამომ- [illegible] ...ცხენის ძუის ანკენსით თევზს იჭერ- [illegible] ...და, ეს რა მობეზრდებოდათ, ყუ- [illegible] ...მკრეფავთაგან შეშინებულ კურდ- [illegible] ...ბადეს უგებდნენ მინდორში. ხან [illegible] ...ვს, კაკაბსა და სხვა ფრთოსანს დას- [illegible] ...ენენ კაკანათით. ამგვარად ერთობო- [illegible] ..., იქვე უხვად შოულობდენენ საზრ- [illegible] ...ც და, თუ რისმე ნაკლებულებას [illegible] ...ენ, სოფლელებიდან ყიდულო- [illegible] ...ულუხვადაც უხდიდნენ. ყვე- [illegible] ...ამყოფი ჰქონდათ, აკლდათ [illegible] ...ვინო, პური და ლამის გასა- [illegible] ...ნ ჯანმრთელობისთვის საში- [illegible] ...ოლვაზე ძილი. ხომალდს ნა- [illegible] ...ბამდნენ ხოლმე, რომ ზღვას [illegible] ...ცნა.

ქ. შუმლაძე.

(შემდეგი იქნება).

[illegible] ...ლობიან მცხოვრებთათვის საქონლის მოტანას [illegible] ...ეტათ მცირე ადგილი ეთმობა

„ამ სახით საერთო სასოფლო ეკონომიური კრიზისი, ხორცის აბსოლიუტური შეტირება, სამხედრო მდგომარეობის გამო მიმოსვლის შეტის შეტათ გაძვირება ამიერ კავკასიის მცხოვრებთ თავს დაატეხათ. ამიტომ მცხოვრებთა დიდმა უმრავლესობამ ხორის სა-

ახალი ამბავი.

✦ სიმინდის მიდება. როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან, საზოგადოება „რეგულიატორის“ გამგეობამ ბესარაბიიდან გამოიწერა 200000 ფუთი სიმინდი და 150000 ფუთი მარილი (ევპატორიიდან). გამგეობის სახელზე უკვე მოვიდა ერთი გემი, რომელმაც მოიტანა 100,000 ფუთი სიმინდი. სიმინდი საუკეთესო ხარისხისაა სხვილ მარცვლიანი, რანაირიც დღემდე ბესარაბიიდან ჩვენს ქვეყანაში არ გამოგზავნილა და დაუჯდებათ კოოპერატივებს ბათუმში ვაგონში ჩატვირთვით არა უძვირეს მანეთი და სამი შაურისა. მსურველებმა საჭირო ფული დაუყოვნებლივ უნდა შემოიტანონ საზოგადოების გამგეობაში (თფილისის ქუჩა ვლადიმერ წერეთლის სახლი) ან გადაგზავნონ ბათუმში ფოსტით და არა ტელეგრაფით (ჭიანურდება მიღება) შემდეგის ადრესით Батумъ гастиница „Оріенталь Ясону Бахваевичу Габилая.

✦ ქ. ქუთაისში შესდგა მასწავლებელთა წრე, რომელიც ემზადება პედაგოგიურ საგნებში უმაღლეს პირველდაწყებითი სასწავლებლის მასწავლებლობის ხარისხზე იკითხეთ „სამშობლოს“ რედაქციაში.

✦ მარილზე ხელის მოწერა. „რეგულიატორის“ გამგეობა ამ დღეებში მიიღებს ერთ გემ მარილს. სოფლის კოოპერატივებმა დაუყოვნებლივ უნდა გამოგზანონ საჭირო ფული. იმ კოოპერატივების სახელზე, რომლნიც ფულს დროზე წარმოადგენენ, ვაგონები დაიტვირთება პირდაპირ გემიდან და ამიტომაც დაჯდება ფუთზე ორი შაურით ნაკლებ, ვინემ საწყობიდან. ვაგონში ჩატვირთულ მარილის ფასი არ აღემატება ფუთზე 3 აბას, ვაჭრები კი ყიდიან ბათუმსა და ფოთში მანეთზე მეტად.

✦ ქუთაისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ 1897—1894 წლის ჯარში გასაწვევ წითელ ბილეთიანების საყურადღებოთ: ჯარში გაწვევის ვადის გაგრძელების შუამდგომლობით უნდა მიმართონ ადგილობრივ კომიტეტში, თუ, რასაკვირველია შუამდგომლობა საბუთიანი იქნება.

✦ უკვე დაიკვეთეს მარილი „რეგულიატორის“ გამგეობიდან შემდეგმა კოოპერატივებმა; მათხოჯის, ბერეთის, ითხვისის, ხრესილის, სუჯუნისა და ჩიბათის კოოპერატივებმა თითო ვაგონი, ხოლო ლანჩხუთის კოოპერატივმა 3 ვაგონი. ფულის შეტანა შეიძლება „რეგულიატორის“ კანტორაში (თბილისის ქუჩა, ვლად. წერეთლის სახლი), ფოსტით კი—პირდაპირ იმ ბანკში, რომელშიც გამგეობა ინახავს თავისუფალ ფულებს, შემდეგის მისამართით: Кутаисъ, Волжско-камскому Банку. კუპონზე უნდა დაიწეროს: „для внесенія въ текущій счеть №394 Кутаисского Общества потребителей „Регуляторъ“ (მარილისთვის).

✦ ცნობილ ქართველ კომპოზიტორს და მუსიკის მცოდნე კ. ფოცხვერაშვილს ქუთ. გუბერნატორის წინაშე შუამდგომლობა აღუძრავს, რათა ნება დართოს მას გამართოს ქუთაისში სამი ლექცია. კონცერტი და თითო—ხონში, ყვირილაში სამტრედიაში და ჭიათურაში,

✦ ბათუმის სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებამ. ქუთ. საუფლისწულო მამულების გამგეობას სთხოვა, იჯარით მისცეს 4 დეს. მამული დაბა გონიაში ბოსტნეულობის მოსაყვანად.

✦ ჭიათურაში ამ ჟამად მეფის მოადგილის საბჭოს წევრის პროტასიევის თავმჯდომარეობით რამდენიმე კომისია მუშაობს გერმანელთა მამულების ლიკვიდაციაზე.

✦ სოფ. ზეგანის მცხოვრებს ლ. ჭრიალაშვილს მინდორში 12 ხარი მოჰპარეს, ზუგდიდის მაზრის სოფ. ჯლამის მცხოვრებლებმა გუჯუ და როსტომ ჭოვგელაიებმა და ლადო ზარონდიამ, [illegible] ...ხარები ახალციხეში გადა- [illegible]

კითხს მთელი თავისი ყურადღება უნდა მიაქციოს და ამ ნიადაგზე უნდა დაიწყოს მუშაობა. წინააღმდეგ შემთხვევაში ხალხის დამშვევა აუცილებელია და გაუბედურებას თავიდან ვერავინ აიშორებს. ხალხის გამოკვება და ხალხის ბედის მხრივ უზრუნველ ეოფა თვით ხალხისაგე საქმეა.

ქართველი ისრაელები

ჩვენი ეროვნული გაერთიანება სწრაფი ნაბიჯით მიდის წინ. ამ მოვლენას თანაგორძნობით ეგებება ქართული პრესა და ქართველი საზოგადოება. თუ ეროვნების დამახასიათებელ თვისებათ მივიჩნევთ (და უნდა მივიჩინოთ კიდეც) ენას ამ მხრივ ქართველ მაჰმადიანებს, ქართველ კათოლიკებს, ქართველ გრიგორიანებზე და და ქართველ მართლმადიდებლებს არასფრით არ ჩამოუარდებიან ქართული ისრაელები და აი ამ უკანასკნელთა ახალგაზდა მწერლებმაც აღიარეს რა ეს ფაქტი ხმა აღიმაღლეს თავიანთი ეროვნების გასამტკიცებლათ. ამას გამოეხმაურა ცნობილი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე ბ-ნი ი. გოშართელი. იგი „თეატ და ცხოვ.“ ამ წლის მე 39 № ში ვრცელ წერილს უძღვნის ქართველ ისრაელთა საკითხის გამორკვევას. ხსენებული წერილი იმდენათ საინტერესოა, რომ ჩვენი მკითხველების საყურადღებოთ მოგვყავს [illegible] ...ტა შემოკლებით.

ქართველი მაჰმადიანებისა და გრიგორიანების საკითხი დიდი ხანია აღიძრა ჩვენში. ქართველი ისრაელების საკითხს-კი უფრო მოკლე ისტორია აქვს.

სასიხარულო ის არის, რომ ეს უკანასკნელი საკითხი მკაფიოთ და გარკვევით ქართველ ისრაელთა მრეწველებმა წამოაყენეს.

ქართველი ისრაელები ძველ ებრაელთა ჩამომავალნი არიან, თუ ქართველები?

სისწორით და სიმართლით გადაჭრა ამ სადაო კითხვის დღეს შეუძლებელია. ცხადია მხოლოდ შემდეგი: არის ბევრი ისეთი საბუთი, რომელთა მიხედვითაც ზოგი მეცნიერი იმტკიცებს, ქართველი ისრაელები ძველი ქართველების ჩამომავალნი არიან და არა ძველი ებრაელებისაო.

ამ საბუთთა შორის უპირველესი ალაგი უჭირავს თავის ქალას, იმის მოყვანილობას, სიმაღლესა და სიგანეს.

როდესაც მეცნიერულათ შეისწავლეს ძველი ებრაელების ქართველი ისრაელების და ქართველების თავის ქალა, აღმოჩნდა რომ ქართველი ისრაელების თავის ქალა უფრო ქართველების თავის ქალას ემგზავსება, ვიდრე ძველი ებრაელებისას.

ამ გარემოების მიხედვით ჩვენ შეგვიძლია ვსთქვათ: ქართველი ისრაელები უფრო ქართველთა ტომს ეკუთვნიან, ვიდრე ებრაელებს ე. ი. ქართველი ისრაელები მხოლოდ სარწმუნოებით ეკუთვნიან ებრაელებს,—სისხლით, ხორცით კი ქართველებს.

ჩემის აზრით ქართველი ისრაელი წარმოადგენენ შერეულ მოდგმას ე. ი. მათ. უძველეს წინაპრებში ქართველებიც არიან, ებრაელებიც.

რამ გამოიწვია ასეთი შერევა?

სარწმუნოებრივმა ერთობამ.

ებრაელები დამკვიდრდენ საქართველოში იმ დროს, როდესაც ქართველები კერპთ თაყვანის მცემელნი იყვენ.

ებრაელებმა გაავრცელეს თავის სარწმუნოება საქართველოში და ქართველების მცირე ნაწილმა მოსეს სჯული.

შესაძლებელია მცირე ნაწილი ქრისტიან ქართველებისაც აფარეჭდა თავს მოსეს მოძღვრებას მაშინ, როდესაც მაჰმადიანები საქართველოში მუსრს ავალებდენ ქრისტეს მიმდევართ.

ასეა თუ ისე ჩემთვის ეჭვს გარეშეა, რომ ქართველებმა მიიღეს მოსეს სარწმუნოება, ერთი რწმენის ქვეშ გაერთიანდენ ისინი და საქართველოში მცხოვრები ებრაელები, ქორწინების შემწეობით, შეერიენ ერთმანეთში და ამ გვარათ წარმოსდგა ქართველი ისრაელობა.

რომ დაუკვირდეთ ქართველ ისრაელთა გარეგნობას დარწმუნდებით, რომ ისინი დიდათ განირჩევიან საერთოთ ებრაელებისაგან და უფრო ქართველებს ემსგავსებიან.

მხედველობაში რომ არ მივიღოთ აქ მოყვანილი საბუთები და მოსაზრებანი, კიდეც რომ დაგვიმტკიცოს ვინმემ, რომ ქართველი ისრაელები პირწავარდნილი შვილები არიან ძველი ებრაელებისა, ჩვენ მაინც სრული უფლება გვაქვს ვამტკიცოთ რომ ქართველი ისრაელები ქართველები არიან და არა ებრაელები.

ვინ, რამ მოგვცა ამგვარი უფლება?

ისტორიამ.

ერის წარმოშობაში ჩამომავლობას არა აქვს იმდენი ძალა მნიშვნელობა, რამდენიც ისტორიას.

ქართველებთან ერთად საერთო ისტორიულმა ცხოვრებამ ქართველი ისრაელები ნელა ნელა გააქართველა და დღეს ისინი ქართველები არიან

მართლაც ქართველი ერის ისტორია ამავე დროს არის ისტორია ქართველი ისრაელებისა.

ჩვენი ლხინი მათი ლხინიც იყო, ჩვენი ჭირი—მათივე ჭირი. თუ ვინმე გვაოხრებდა ჩვენ, მათაც ისევე აოხრებდენ, ჩვენი ბორკილები მათი ბორკილებიც იყო, ჩვენი თავისუფლება, ჩვენს კეთილდღეობასთან გაუყრელი, განუშორებელი იყო მათი კეთილდღეობაც და ამიტომ საქართველო იმდენათვე იყო მათი სამშობლო რამდენათაც ჩვენი-

გაჭირვებისა და დიდი უბედურობის დროს ისინი იმდენათვე იყვნენ საქართველოს ერთგულნი, რამდენათაც საუკეთესო ქართველნი, საერთო ბედმა დიდი ხნიდანვე შეგვადღა შეგვასისხლხორცა ერთმანეთს და თუ ერთი ღვთისადმი ს�ა და სხვა გზით მისწრაფებამ დღემდე ერთმანეთს არ დაგვაშორა, დღეიდან უფრო ვეღარ დაგვაშორებს; დღეიდან ეს შედუღება, ეს შესისხლხორცება უფრო განმტკიცდება და მტრების ყოველგვარი ეშმაკობა ზედ დაიმსხვრევა.

ვიცი ასეთ ქადაგებას ბევრ [illegible] ...ჰყავს ქართველ ისრაელებში, მაგრამ ეს მათი შეუგნებლობის ბრალია; ისინი ეროვნებას და სარწმუნოებას ერთი მეორეში ურევენ და ჰგონიათ, თუ ჩვენი თავი ქართველებათ ვაღვიარეთ, ამით ჩვენი რჯულის სიმტკიცე შეირყევაო.

მეტათ შემცდარი და ამავე დროს მავნებელი აზრია. ჩვენი დრო სინდისის თავისუფლების დრო არის: ვინც როგორ უნდა ისე ემსახუროს ღმერთსა არც ერთ შეგნებულ ქართველს არაფერი არ ექნება იმის წინააღმდეგ, რომ ქართველი ისრაელები მტკიცეთ იცავდენ ფედა აზრს მოსეს რჯულისას,—ეს არის მხოლოდ მათი საკუთარი სინდისის მოთხოვნილება,

დანარჩენში კი ჩვენ ვართ ძმები და საერთო ძალღონით უნდა განვამტკიცოთ ჩვენი ძმობა-ერთობა.

ჩვენ გვაქვს ერთი სამშობლო—საქართველო და საერთო ძალ-ღონით უნდა ვემსახუროთ მის წარმატებას, იმის კეთილდღეობას.

ერთობის მტრებმა კი დეე იცოდნენ, რომ ჩვენ ყოველთვის პატივცემით ვეპყრობოდით ქართველი ისრაელების სინდისის საქმეს, ვეპყრობით პატივცემით და მომავალშიც ასე მოვიქცევით.

ერთობის მტრებმა დეე იცოდენ, რომ სამშობლო და ეროვნება სხვა არის, სარწმუნოება კი სხვა.

ჩვენ ის კი არ გვინდა, რომ ქართველმა ისრაელებმა ქრისტიანობა მიიღონ.—მაშინ ჩვენ პირველი ვეტყვით მათ: შორს ჩვენგან რჯულის მოღალატენო, თქვენთან არაფერი გვაქვს საერთო-თქო.

ჩვენი სურვილია ქართველი ისრაელები მტკიცედ იცავდნენ თავის რჯულს და ასევე მტკიცედ ემსახურებოდნენ თავის სამშობლოს—საქართველოს.“

ივ. გოშართელი.

ბ. მუმლაძის შეურაცხყოფის გამო.

ნება მომეცით თქვენი გაზეთის [illegible] ...ლებით, სიტყვით გამოუთქმელი უღრმესი თანაგრძობა გამოვუცხადო ძეირფას მეგობარს გიორგი მუმლაძეს.

სირცხვილი იმ საზოგადოებას, რომელიც თავის წრეში ატარებს ბარბაროს კალანდაძეს. მშრომელი ხალხის მკაცრ მსჯავრს ვერსად დაემალვიან ასეთი ვერაგები.

მახ. ბოჭორიშვილი.

საეურადღებო ხელთნაწერი.

ჩვენდა საბედნიეროთ ძველი ხელთნაწერები სულ არ [illegible] ...�პობილა და [illegible] ...ახლა- [illegible] ...თანდათან იყრის თავს [illegible] ...დაც საუკუნოთ დაც- [illegible] ...ადგილი არის ქართ- [illegible] ...საეთნოგრაფიო მუზე- [illegible] ...და მეორე ქუთაისში [illegible] ...ხელთნაწერთა შორ- [illegible] ...ხველის ყურადღებ- [illegible] ...რომელსაც უნდა [illegible] ...კრებული“[2]) თ- [illegible] ...ებიც არის მოთ- [illegible] ...ული ასოებით [illegible] ...თებულ ტყავზე- [illegible] ...რვეულს (რვეულ- [illegible] ...თავში წიგნს [illegible] ...ული და მეხუთ- [illegible] ...სულ 70 გვერ- [illegible] ...ული სრულია [illegible] ...ლის მარტო ხ- [illegible] ...აკლია ბოლოში [illegible] ...სრული ეგზემ-

[1]) ეს ხელთნ- [illegible] ...საზოგადოების ა- [illegible] ...სოფ. ოფიშკვიდ- [illegible] ...თვნოდა მდედელს [illegible] ...ქართულ მუზეუმს [illegible]

[2]) ბევრგან სწერია „ძილიხპირი“ [illegible] ...რადგან დასაწყისი [illegible] ...ძილი; ძლისპირი [illegible] ...გალობელს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დაშიგ რამდენიმე ფურცელი დახეულია, საზოგადოთ რაც არის წიგნი კარგათ შენახულია.

საყურადღებოა უმეტესად შემდეგი ადგილები:

მე-22 რვეულის მე-8 გვერდზე ტექსტის გვერდით დახატულია ჯვარი, რომელშიდაც ქარაგმით ჩაწერილია: „ჯ(ვ)არი ქრისტესი კირიელეს შეუნდეს დმერთმან ამინ“. ამ სიტყვების ასოები ისეა დაწყობილი, რომ ჯვარი გამოდის. იმავე რვეულის მე-15 გვერდზე კიდევ არის დახატული ეგრეთვე ჯვარი შემდეგი წარწერით: „ჯ(ვ)არი ქრისტესი (წ(ა)ს(ა)ლ(ი)ა) ქორონიკონსა რნიბ“. (168 წ. ესე იგი 1312+168=1480 წ. ამგვარად სჩანს, რომ ხელთნაწერი მეთუთხმეტე საუკუნისაა).

მე-40 რვეულის მე-9—10 გვერდზე არის მოთავსებული ზანდუკი (სარჩევი); ზანდუკი სრული არ არის, რადგან ამ რვეულის შემდეგი 3 ფურცელი აღარ არის.

მე-41 რვეულის მე-9 გვერდზე ასოთ მთავრული ხუცურით სწერია „სრულ იქმნეს ძღისპირნი ესე ქორონიკონსა რნითა“ (ესე იგი მოთავებულა შემდეგ წელს 1481 წ.) შემდეგ იწყება გრიგოლი ღვთისმეტყველის მოძღვრება.

მე-43 რვეულის მე-11 და 12 გვერდზე მოთავსებულია იამბიკო მარიამ ეგვიპტელისა, წმინდა გიორგისა და თამარისა. თამარის იამბიკო[1]) შემდეგი შინაარსისაა:

მზეობს ცის ქვეშე. მზე ოქრო შარავანდი
ქრისტეს სჯულებთა ენათულ ცისკროვნების
სამკარნს შუქი გრთსა ნთდისა მსსიობს
ფაფალ სურნელთა ევარდვნინ ამოებინ
და კვდართა მოდობი ასულობს თამარ
დაგითის.

მე-46 რვეულის მე-11 და მე-12 გვერდები წიგნი თავისუფალი ყოფილა. მხოლოდ ერთი სტრიქონი არის გადატანილი მე-10 გვერდიდან მე-11-ზე. აი ამ თავისუფალ გვერდებზე განსხვავებული მელნით და განსხვავებული ხელით სწერია შემდეგი:

ქ: მე ბარათიანთ: დიდის: ორბელის: [illegible] ყოფლანის ძის: საქართველოს: ბრწყედ მთავრისა და მოსამართლეთ უხუცესის: პატრონის ორბელ: ვახტანგის ბირმშომ: ძმანი: ჯერეთ უმა: კაცმან: სულხან: დავწეე: ძიდისპირთა: და: გალობათა: სწავლა: წდინითა იესოსითა: და ბრძანებითა: მის: უსწორსა: მამისა ჩემისათა: ვიწეე: თვესა: აპრილსა: კ: აღდგომასა: მხსნელისასა: ქუესა: ტნიზ:[1]) ზედნადებსა კე: მთვარესა კ: მწვრთიდა მტხეთედი: ზედგინიძეთ: სახლის: ძე: ბერუკა: და: სიმდერის: სრულობას: მწვრთიდა: იაშვილი გიორგი: მზდიდა: სათუოდ: და: ნებიერად: ვითაც: შვენის: თავადთა: ძეთა: და: მსრულებდა: ეოველითა: ზნითა: აწ: მამანი: ესუ: ლედანი: ანუ ბერნი: ანუ ერმანი: ანუ მდვდელნი: ანუ: ერნი: ანუ მეგობარი: ჩემი: კარგი: მოსწავლე: დიაკონი: შეემთხვიოთ: ძიდისპირსა: ამას: [illegible]ოსა: ჩვენსა: შენდობა ეავთ: მდთისა: [illegible] ჩემ: ეტებისა: და: [illegible] ეგდრენით: დვთსა: [illegible]და: ცოდვათა: მოტე- [illegible] სწავლისა: აღსრუ- [illegible] ეოეა: სწავლისა: [illegible] ჩემის: ოსტატის: [illegible] ეინტა: შენდობა: [illegible]ეგოს მეტეა.[2]) [illegible] 6.[3]) [illegible]ოდზე ტექსტის [illegible] აწერია. [illegible] სულხან სწავ- [illegible]ოვლებს დმერთო- [illegible] [illegible]ეერდზე იგე- [illegible]ია: [illegible] ტნიზ.[5]) [illegible]ოო. ეს კრე- [illegible] კირილესაგან [illegible] მეჩვიდმეტე [illegible]ია ჩვენს ის- [illegible] [illegible] წელს. [illegible] [illegible]ელით (მონოგრამა) [illegible]ით იყო ნაჩვენები [illegible]ს ნაჩვე-

ტორიულ ლიტერატურაში კარგათ ცნობილს მოღვაწეს საბასულხან ორბელიანს და შედგომია მის შესწავლას 1679 წელს; ამავე წიგნში თავისუფალ ფურცელზე საბასულხანს თავისი საკუთარი ხელით დაუწერია მოკლე ავტობიოგრაფია.

ჩვენთვის ძვირფასია ეს წიგნი ერთი მხრით, როგორც საბასულხანის ნაქონი და ნახმარი საკუთრება (სახელმძღვანელო), მეორე მხრით მისი საკუთარი ხელით დაწერილი ცნობები ი ისი ცხოვრებიდან ჩვენთვის საყურადღებო მასალაა, მით უმეტეს რომ მისი ბიოგრაფია სავსებით გამორკვეული არ არის—დაბადების(1658) და გარდაცვლის წელიც (1725) საეჭვოთ არის მიჩნეული*). ამ ხელთ ნაწერში სხვათაშორის ორგან სამგან უტყუარათ არის აღნიშნული, რომ საბასულხანს სწავლა (ალბათ სამღვთისმეტყველო საგნების) დაუწყია 1679 წელს, როცა დაბადებიდან ოცდა ერთი წლის ყოფილა და ოცი წლის მზადების შემდეგ ბერათ აღკვეცილა.

გარდა ამისა, წიგნი მშვენიერი ნიმუშია გადაბმული ნუსხური ნაწერისა და ძველ სამღვთისმეტყველო მწერლობის ვრცელ მასალას შეიცავს.

ტრიფონ ჯაფარიძე.

საზოგადოების საყურადღებოდ

ბევრად თუ კარგათ ქართველმა ხალხმა განადგურებულ აპარას ეურადღება მიაქცია. იქ შემოქმედებითი მუშაობა ახლახან დაიწყო, საგეოებელი ერთობ ბევრია. მაგრამ გზა შეშე ნაჩვენებია და იმედი უნდა ვიქონიოთ, ქართველობაც არაფერს დაშურებს აჯარდების დასახმარებლად და გასთვითცნობიერებლად.

კავკასიის ბრძოლის ასპარეზზე რუსეთის ძლევამოსილმა წინსვლამ ქართველების წინაშე ერთი დიდი საზრუნავი წამოაყენა. ეს არის ჩანეთის საკითხი.

მთელი ჩანეთი ფაქტიურად უკვე შემოერთებულია. ქვეყანა ომისაგან დაზარალებული და აოხრებულია. ჩვენი თანამოძმე ჩანები ეკიდურეს გაჭირვებას განიცდიან. ჩვენი რწმუნებული, რომელმაც მოიარა ჩანეთის ზოგიერთი კუთხე, ხალხის უზომო გაჭირვებას გვატყობინებს. ჩანებს საზრდო არ აქვთ. ხიდით იკვებებიან. შიშველი—საცოდავ სურათს წარმოადგენენ. გვიშველეთ, გვიხსენით, შიმშილისა და განადგურებისაგან—აი ჩანთა სათხოვარი ქართველებისადმი.

ჩვენი მოქმედებისათვის ჩანების დასახმარებლად გარემოებამ მარჯვე შემთხვევა წარმოშვა. ხალხი გაჭირვებული და აფორიაქებული, გამოურკვეველ მდგომარეობაში იმყოფება. ის დახმარების მოლოდინშია, ელის შველას, კამხნევებას. დრო საშუარია, დაეხმარეთ!

ქართული საქველმოქმედო საზოგადოება თავისი მდგომარეობიდ მოწოდებულია ამ აუცილებელ საჭიროებას შეძლების და გვარად გაუძღვეს. მაგრამ თუ ეართე საზოგადოება არ გამოეხმაურა ამ საჭიროებას, მარტო ქართული საქველმოქმედო საზოგადოებას საკუთარი ძალღონით გაუჭირდება საქმის დაძლევა და ეველა დაბრკოლების გადალახვა. საზოგადოების დაუხმარებლად იგი ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებას.

გარეშე შემაფერხებელ პირობებს რომ თავი დავანებოთ, უსაზღვრობა ჭბორკავს ჩვენი მოქმედების გაფართოებას. ჩანებისათვის თითქმის არაფერი გაკეთებულა ჯერჯერობით. ჩანეთში უნდა წავიდეთ პირით და ძმური სიტყვით. საჭიროა დიდი ნიეთიერი და საზოგადოებრივ-კულტურული დახმარება.

მიემართავთ ქართველ საზოგადოებას ამ დახმარების აღმოჩენისათვის. მოგუწოდებთ ეველას, განურჩევლად მდგომარეობისა, გამოიღოს თავისი წვლილი გაჭირვებულ ჩანების დასახმარებლად და სანუგეშებლად.

შემოწირულება მიიღება ქარ. საქ. საზოგადოების კანტორაში (თბილისი, თავადაზნაურთა ქრაკანდა), საზოგადოების სარაიონო განყოფილებებში და ქართულ გაზეთების რედაქციებში.

ქართულ საქველმოქმედო საზოგადოების თავარი კამგეობა.

ქართველ მსროლელთა პოლკი.

ქართველმა საზოგადოებამ უწყის, რომ ქ. ა—ში ქუთაისის, თფილისის დრუჟინისაგან და სხვა სათადარიგო ბატალიონისგან შემდგარი ქართველ მსროლელთა პოლკი, პოლკოვნიკ კ—ძის სარდლობით უკვე გავიდა ომში,

საზღვარზე. მისი საომარი ამოცანა იყო გაეწმინდა აღებულ ადგილებში, იქით აქეთ, მთებში დარჩენილი ქურთები, რომლებიც წინა პოზიციაზე მიმავალ ქარავანთა ტრანსპორტებს, ყაჩაღობა ბრბოებათ ეცემოდნენ და გზას არ აძლევდენ. ხსენებულმა ჯარმა მიცემული ბრძანება საუცხოოთ დაავგირგვინა, მიუხედავათ იმისა რომ პოლკი მთებში როტებათ და ვზვოდებათ გაიბნა, მას არ ჰქონდა საშვალება მტერზე, როგორც ერთ მთელს ემოქმედნა. შეუდარებელმა წინააღმდეგობამ მტერი საგრძნობლათ შეამცირა. დღეს, გზებზე ტრანსპორტები მხეც ქურთთა დაცემისაგან უზრუნველყოფილია. მან აიღო მრავალი სოფლები, ალაგმა მათში მცხოვრები ქურთები და წამოიყვანა მრავალი ტყვე და შინაური ცხოველები, ხარი, ძროხა, აქლემი, ცხვარი და სხვა. კორპუსის უფროსმა გენერალმა ჩ—მ დიდი მადლობა უძღვნა, როგორც პოლკის სარდალს პოლ. კ—ძეს, ისე მთელ პოლკს. „მე დიდი მადლობელი ვარ ჩემი თავისა რომ ქართველების პოლკი ჩემს კორპუსში მოხდაო“ ეს იყო მისი უკანასკნელი სიტყვა.

ირდიონ.

რუსეთი.

პროტოპოპოვს ბობრინსკისათვის სხვათაშორის უთქვამს საქალაქო და საეროო კავშირის დაწესებულებათა მუშაობის შესახებ:

თუმცა ეს კავშირები ოფიციალურები არ არიან, მაგრამ მათ მუშაობას მაღალ წრეებში აფასებდნენ. უნდა ითქვას, რომ მიუხედავად ამ დაწესებულებათა დიდი შრომისა ომის განმავლობაში, მოკავშირეებს ხშირათ ეპვის თვალით უყურებდნენ მათ მოქმედებას.

———

როგორც სჩანს, რუსეთში პური ჯერ კიდევ ბევრი ყოფილა. რუსეთის მთავრობა ახლო მომავალში 120 მილიონ ფუთ ხორბალს გზავნის საფრანგეთში.

———

საქალაქო დებულებათა პროექტის განხილვის დროს, პროტოპოპოვის სიტყვით, ყურადღებას მიაქცევენ ქალებს და მათ თანასწორ უფლებებს მიანიჭებენ საქალაქო დაწესებულებებში.

———

პეტროგრადის უნივერსიტეტის საბჭოს გადაუწყვეტია, დაარსონ მედიკურ ფაკულტეტის პარალერული კურსები.

———

ახლო ხანში პეტრდგრადის სინემატოგრაფის, რესტორნების და საჩაიების შენობათა რეკვიზიციას მოახდენენ. ამის განსახორციელებლად უკვე განსაკუთრებული კომისია აურჩევიათ.

———

იაპონიის ვაჭრობა თანდათან მკვიდრად იკიდებს ფეხს რუსეთში. სხვადასხვა ქალაქებში აურეველი იაპონიის საქონელი მოდის და თანდათან საპატიო ალაგს იჭერს.

———

რუსეთში მოკლე ხანში მოელიან სერბიელთა მისიას, რომელმაც რუსულ გაზეთების სიტყვით, მადლობა უნდა გადაუხადონ რუსებს.

———

ახლად დაპყრობილ ბუკოვინაში დიდი ძალი ბუნებრივი სიმდიდრე აღმოუჩენიათ. ნავთი და ქვანახშირი განსაკუთრებით ბევრი ყოფილა.

———

ახალი არ არის ქალაქის მამების უმოქმედობის და გულგრილობის ამბავი; კიევის ქალაქის საწყობებში ასი ათასი ფუთი, მცხოვრებთა საჭიროების დასაკმაყოფილებლათ დამზადებული სურსათი და მპალა.

———

მთავრობამ სამხედრო ტყვეებისათვის განსაკუთრებული ნორმა დაწესა, რომელიც უკრძალავს ტყვე ოფიცრებს კვირაში სამზე მეტჯერ ხორცის ყიდვას. დილის 11 საათამდე ისინი ვერაფერს ვერ იყიდიან, ხოლო 11 საათის შემდეგ განსაკუთრებულ ბარათებითა და რუსის [illegible]ლდათების შემწეობით. ტყვე ჯარის [illegible]ებს კი ყველაფრის ყიდვა აკრძ[illegible]

[illegible]

რუსეთის გაზეთებს ვერც „პროგრ[illegible] სიულმა“ დეპუტატ მინისტრმა პროტოპოპოვმა უშველა და კვლავ განაგრძობს ჯარიმების გადახდას. გაზ. „ნოვოე ვრემია“ 1000 მან. ღაუჯარიმებიათ ხოლო „გოლოს რუსი-“ო—500 მან.

———

საფრანგეთიდან რუსეთში რამდენიმე ფრანგი აფიცერი მოსულა, რომელთაც მიზნათა აქვთ დასახული გაეცნონ გზათა მიმოსვლის საქმეს რუსეთში.

———

პეტროგრადის ქალაქის გამგეობას 50 ათასი მანეთი გადაუდვია იმ სტუდენტებისათვის ბინის საშოვნელად, რომელნიც დღეს საჩაიებსა სადგურებსა და სხვა საზოგადო დაწესებულებებში აფარებენ დროებით თავს.

———

მედიკურ ფაკულტეტებზე სტუდენტები ამ ბოლო ხანს ნაკლებად სწავლობენ თურმე და მიუხედავად იმისა, რომ რამდენჯერმე დაუნიშნეს ხელმეორეე ეგზამენები, მაინც ვერ აბარებენ.

ამის გამო მოსკოვის საუნივერსიტეტო საბჭომ დაადგინა უკანასკნელად დართოს ამ სტუდენტებს ეგზამენის დაჭერის ნება და შემდეგ დაითხოვოს. „ზარმაცი“ სტუდენტები თურმე მთელი სტუდენტობის 50% შეადგენს და ფიქრობენ იმიტომ არ ეჩქარებათ ეგზამენების ჩაბარება, რომ ჯარში გაწვევას ასცდნენო.

უცხოეთი.

იაპონიაში ამ ბოლო ხანებში, მთავრობის წრეებში დიდი ცვლილებანი ხდება: გარეშე საქმეთა მინისტრი ვიკონტ ისაი ზედა პალატის წევრად დაუნიშნავთ. გრაფი ტერაუჩი კი ახალ კაბინეტს ადგენს.

———

ამერიკის პრეზიდენტად ნამყოფმა ცნობილმა ანგლოფილმა რუზველტმ მილოცვის დეპეშა გაუგზავნა ნეიტრალურ საზავო ლიგას, მისი დაარსების გამო იგი სხვათაშორის სწერს: მიხარია, რომ მედგრად დაიცვენ დღეიდან კაცობრიობის სინ[illegible]

[illegible]

რკინის გზის მიმოსვლა.

(დრო [illegible]ადგილობრივი [illegible] ნახევები).

ქ. ქუთაისს [illegible]ოდის.			
თფილისიდან	— დილის	— 7 ს.	45
„	— საღამ.	— 8 ს.	50
ბათომიდან	— დღისით	— 12 ს.	40
„	— ღამის	— 2 ს.	20
ფოთიდან	— დილის	— 10 ს.	26
ტყიბულიდან	— საღამოს	— 7 ს.	00
შორაპნიდან	— დილის	— 9 ს.	24
ქ. ქუთაისიდან [illegible]			
თფილისისაკენ	— დილის	— 11 ს.	—
„	— ღამის	— 12 ს.	15
ბათომისაკენ	— საღამოს	— 7 ს.	3
„	— დილის	— 4 ს.	55
ფოთისაკენ	— დღისით	— 4 ს.	
ტყიბულისაკენ	— დილის	— 8 ს.	13
შორაპნისაკენ	— დღით	— 5	

რედაქტორი [illegible]
გამომცემელი [illegible] „ს[illegible]

მუშაობს ხრესილის მაღნეული ფაბრიკის ძმ. ჭელიძეების ს[illegible]

აბანო.

აბანო მდებარეობს მაღლობ, ბუნებით შემკულ მთის ჰაერზე [illegible] და, როგორც ნამდვილ [illegible] კურნავს მრავალ სხვადასხვაგვარ ავათმყოფობას: ქარებს (რევმატიზმს), სხვადასხვაგვ[illegible] საყმაწვილოს, ნერვების სისუსტეს, ჩაყოლილ ციებას (მალარიას) [illegible]ეჭის ტკივილს, ავათმყოფობას, ეგზემას, სისიენეს და სხვა. წყალი მიიღება ციცი [illegible] თბილიც. ხრესი[illegible] ფება მუდმივი ექიმი, სადაც მსურველს შეუძლია მიმართოს [illegible]ისათვის. არის სუ[illegible] თარი ვანები, სუფთა ბინა და სასმელ-საჭმელი. ფასები ყოველ[illegible] ძლიერ ზომიერი[illegible] მდებარეობს სადგურ „სერნია ვოდში“. ხრესილში სადგურია [illegible]ელის გასაჩერებლ[illegible] გურიდან 150 საჟენია აბანომდი. ქუთაისის სადგურზე მოითხოვეთ ბილეთები სადგურ ხ[illegible] „სტანცია სერნია ვოდის“. ქუთაისიდან მატარებელი გადის დილით [illegible] ბრუნდება საღამ[illegible]

ავათმყოფნი სუსენატით

დიდი დროის დაკარგვისა და თავიანთი სენის უშედეგო წამლობის მაგიერ ამჟამათ გამოგონილია პროფეს. მორნის მიერ ახალი საშუალება, რომელიც მეცნიერულათ არის შემზადებული და ავათმყოფთ სრულებით კურნავს მოკლე დროში ამ სენისაგან. ეს საშუალებაა **ბლენიოზოლი** პროფესორ მორნისა.

ბლენიოზოლი შედგება ახალ უკანასკნელათ გამოგონებულ ქიმიურ ელემენტებისაგან და საექიმო პრაკტიკაში საზოგადოების დიდი ყურადღება მიიქცია, როგორც რადიკალურმა გამკურნებელმა საშუალებამ ქრონიკულ სუსუნატისა, ტყლიპისა, ჭაჭებისა და შარდის ბუშტის ანთებისაგან. პროფ. მორნის **ბლენიოზოლი** რადიკალურათ სპობს გონორეის ბაცილებს, რა სიღრმემდისაც უნდა იყოს სხეულში ჩამჯდარი; ბლენიოზოლი ახდენს შარდის ბუშტის დეზინფექციას და მალე სპობს სიმწვავეს, ტკივილებს, დენას და სრულებით ასუფთავებს სუსუნატის სენით მოდებულ სხეულის ნაწილებს. ყველანი განურჩევლათ სქესისა, ვინც კი შეპყრობილი არიან ამ სენით ვალდებული არიან იხმარონ **„ბლენიოზოლი“**, როგორც ერთადერთი საშუალება გონორეი—სუსუნატისაგან გასათავისუფლებლათ. ამ საშუალებით მორჩენილ სნეულება მეორეთ აღარ განახლდება. [illegible]ინიკურ საავათმყოფოებში გამოკვლევით დამტკიცებულია, რომ ბლენ[illegible]ზოლი დასაწყისშივე სპობს სუსუნატისაგან წარმომდგარ შედეგებს. რადიკალური მოქმედება ბლენიოზოლისა დამოწმებულია მრავალ კლინიკასა და საავათმყოფოებში.

ბლენიოზოლი იყიდება ქუთაისში მხოლოდ ქუთაისის განყოფილებაში „საექიმო პრაკტიკულ ლაბორატორიისა“ **ბ. შავერზაშვილის საფთიაქო მაღაზიაში.** გიმნაზიის ქუჩა, თეატრისპირდაპირ. ფასი ერთი კოლოფის 3 მან. და 50 კ. სრული გათავისუფლებისა[illegible] საჭიროა 3—5 კოლოფ.

პოპულიარული ბროშურა იგზავნება უფასოთ.

ბ. კოლეგოვი იტყობინება: „თქვენი პრეპარატის „ბლენიოზოლ[illegible] ხმარების შემდეგ სრულებით გავთავისუფლდი [illegible]ენისაგან, რისთვი[illegible] გულითად მადლობას გწერთ. ეველა ჩემს ნაცნობს ვურჩევ მამ[illegible] თონ ამ საშუალებას, რადგანაც ბლენიოზოლმა მომანიჭა სრულ[illegible] [illegible]ესდ. სხვა დანარჩენი საშუალებანი, რომელიც ეიხმარე წამლო[illegible] [illegible]ს ტუდათ მოქმედებდენ და ვერც [illegible]ს კამთა[illegible]